

1. Namnet på produkten och företaget

Produktnamn **tert-Butyl-metyler**
Tillverkarens artikelnummer **363312**
Avsedd användning **Laboratoriekemikalier**
Gäller för artikelnummer **363312, 133312, 323312**

Tillverkare/Leverantör **Kontaktperson för vidare info I händelse av nödläge**
LabService AB Lars Eriksson
Förmansvägen 7 Telefon: 060 – 52 59 70
85753 SUNDSVALL Mobil: 070 – 627 77 00
E-post: lars@labservice.se

Telefon för nödsituationer:

I nödläge kontakta även giftinformationscentralen, larmnr 112.

2. Sammansättning/ämnenas klassificering

Ingående ämne	Koncentration	EG-nr	CAS-nr	Farosymbol	Riskfraser ¹
Metyl-tert-butyleter	100%	216-653-1	1634-04-4	Xi F	38 11

¹För riskfrasernas betydelse, se avsnitt 16.

3. Farliga egenskaper

Klassificering

Irriterar huden.

Mycket brandfarligt.

Hälsofara

Inandning: MtBE ger i första hand irritation i näsa och andningsvägar. Kan ge huvudvärk och illamående.
Hudkontakt: Kan tas upp genom huden och ge symptom som vid inandning.
(Kemiska risker 1993)

4. Första hjälpen

Inandning

Frisk luft.

Hudkontakt

Tag genast av nedstänkta/förorenade kläder/skor.
Tvätta huden noggrant under flera minuter med tvål och vatten.
Kontakta läkare om besvär uppstår/kvarstår.

Förtäring

Ge ett par glas vatten eller annan dryck att dricka om den skadade är vid fullt medvetande.
Kontakta läkare om större mängd förtärts.

5. Åtgärder vid brand

Släck med pulver, koldioxid eller alkoholresistent skum.

6. Åtgärder vid spill/oavsiktliga utsläpp

Stoppa läckor om det kan ske utan risk.

Varna alla i arbetsgröpar, källare och brunnar, frigjorda ångor kan skapa kvävande luftblandningar.

Valla in utspild vätska med sand, jord eller annat lämpligt material. Rådfråga expertis.

Varna alla för explosion - utrym om det är nödvändigt.

Om ämnet kommit ut i vattendrag, avloppsledning eller förorenat jord eller växtlighet ska räddningstjänsten underrättas.

7. Hantering och lagring

Arbeta vid punktutsläpp eller i dragskåp.

Arbetsplatsen ska ha möjligheter till ögonspolning (AFS 1999:7 9-10 §§)

Förvaring av större mängd brandfarlig vätska kan fordra tillstånd av lokal myndighet.

Hantering av >250 l brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde ställer krav på särskilda skyddsåtgärder enligt NFS 2000:4 1:3§.

Förvaras i kyl innan öppning

8. Begränsning av exponeringen/personliga skyddsåtgärder

Gränsvärden för exponering

Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2000:3.

Ämne	Nivågränsvärde	Korttidsvärde	Takgränsvärde
Metyl-tert-butyleter	30 ppm Totalt: 110 mg/m ³		60 ppm Totalt: 220 mg/m ³

Begränsning av exponering

Vid behov, använd andningsskydd och skyddshandskar.

Rekommenderat andningsskydd

Gasfilter typ AX

Rekommenderade material till skyddshandskar och skyddskläder

Genomträngningstid > 8h

Barriär (PE/PA/PE), Silver Shield/4H (PE/EVAL/PE), Responder, Tychem BR/LV, Tychem SL, Tychem TK

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Allmän information

Färglös vätska med karaktäristisk lukt. Ämnet har en låg lukttröskel på 0,05 - 0,2 ppm.

Lättflyktig.

Löslig i vatten.

Viktig information för hälsa, miljö och säkerhet

Kokpunkt/kokpunktsintervall	55,2 °C
Flampunkt	-28.20 °C

Explosionsområde	1,6 - 15,1 %
Ångtryck	26,8 kPa
Relativ densitet	740,7 kg/m ³
Löslighet i vatten	51000 mg/l
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten	2,90
Ångdensitet	3,04

Övrig information

Smältpunkt/smältpunktsintervall	-108,6 °C
Tändpunkt	460 °C
Brytningsindex	1,3685

10. Stabilitet och reaktivitet

Ämnet sönderfaller i sur miljö; reagerar med svavelsyra varvid isobutylen bildas. Ångorna är explosiva i blandning med luft redan under rumstemperatur. Explosiva peroxider bildas vid exponering för ljus eller oxidationsmedel.

11. Toxikologisk information

Vid höga nivåer påverkar MtBE centrala nervsystemet (A&H 1988:31).

Hälsofara

Inandning: MtBE ger i första hand irritation i näsa och andningsvägar. Kan ge huvudvärk och illamående. Hudkontakt: Kan tas upp genom huden och ge symptom som vid inandning. (Kemiska risker 1993)

Toxikologiska data från djurförsök

Förgiftning vid förtäring	LD ₅₀ råtta: 3000 mg/kg kroppsvikt
Förgiftning vid inandning	LC ₅₀ råtta: 85 mg/l/4h
Förgiftning vid hudkontakt	LD ₅₀ råtta: >2000 mg/kg LD ₅₀ kanin: 10000 mg/kg

Anmärkningar

Utsöndras som tert-Butylalkohol (TBA) i urinen.
Förgiftning vid inandning: mus LC50 141 mg/l /15min

12. Ekotoxikologisk information

Akut toxicitet

LC₅₀ Fisk 96h:	110 mg/l Art: Pimephales promelas
EC₅₀ Daphnia 48h:	340 mg/l Art: Ceriodaphnia sp.
IC₅₀ Alger 72h:	>800 mg/l Art: Scenedesmus subspicatus

Persistens och nedbrytbarhet

1,8% bryts ned på 28 dygn OECD 301D

Bioackumulering

Log P_{ow}:	2,90
BCF:	1,5

Anmärkningar

Vattenlöslig och rör sig snabbt i mark och vatten. Svårnedbrytbar. Flyktig och därmed även luftförorenande (Cstee)

13. Avfallshantering

Avfall

Risk för antändning och explosion. Förhindra utsläpp av ämnet i avloppet. Vallas in med inert adsorbtionsmedel och samlas upp. God luftväxling.

Farligt Avfall

Avfall innehållande mer än 20 % av detta ämne är farligt avfall med egenskap H4.
Avfall med en flampunkt < 21 °C är farligt avfall med egenskap H3-A.

14. Transportinformation

UN-nummer	2398
ADR-Klass	3
RID-Klass	3
ICAO-Klass	3
IMDG-Klass	3
Faronummer	33
Förpackningsgrupp	II
Transportbenämning	METYL-tert-BUTYLETER
Proper shipping name	Methyl tert-butyl ether

15. Gällande bestämmelser

Symboler/Märkning

Riskfraser

38

Irriterar huden.

11

Mycket brandfarligt.

Skyddsfraser

(2) 9 16 24

(Förvaras oåtkomligt för barn.)

Förpackningen förvaras på väl ventilerad plats.

Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden.

Undvik kontakt med huden.

Övriga bestämmelser

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöverket har utarbetat särskilda regler för arbete med motorbränslen. Metyltertiärbutyleter, MTBE, är en sådan relativt vanligt förekommande eter som delvis används för att ersätta blytillsatsen (AFS 1992:18). Arbetstagare måste ha ett skriftligt arbetstillstånd för att få arbeta i slutet utrymme med en brandfarlig

vätska klass 1 eller 2 (AFS 2000:4 26 - 27 §§).

Vid klassning av tryckbärande anordningar ska detta ämne, som utgör en farlig fluid, räknas till grupp 1 enligt 4 § AFS 1999:4

Om detta ämne ska hanteras i ett tryckkärl, så ska objektsgrupp för tryckkärlet enligt 2 kap 1 § AFS 1999:6 väljas under beteckning F.

Begränsning av allvarliga kemikalieolyckor

Kravnivåer för mycket brandfarliga ämnen finns i Förordningen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (SFS 1999:382 och AFS 2005:19). Lägre nivån är 5000 ton och den högre är 50 000 ton.

Miljöskydd

För tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter omfattande mer än 50000 ton ska bl a koden SewK07b, för mycket brandfarliga ämnen, anges i miljörapporten (NFS 2000:13 bil 1 avsnitt 2).

För mark förorenad med detta ämne har Naturvårdsverket fastställt ett riktvärd (SN rapport 4918).

Produktkontroll

Halten etrar, som innehåller fem eller fler kolatomer per molekyl, i miljöklassad motorbensin är begränsad i lagen om motorfordons avgasrening och motorbränslen (SFS 2001:1080).

Ämnet står på EU:s tredje prioriteringslista och kan i framtiden bli föremål för skärpta regler (EEG 793/93).

Metyl-tert-butyleter kan användas för att denaturera teknisk sprit, som ska användas i produktion av varor som inte är avsedda att förtäras av människor, i produktionsprocesser, för vetenskapliga ändamål eller för medicinska ändamål på sjukhus och apotek (LVFS 1995:2).

Ämnet finns på EG:s tredje förteckningen över prioriterade ämnen (EG 143/97).

Ämnet är upptaget i Kemikalieinspektionens föreskrift om klassificering och märkning (KIFS 2005:5).

16. Övrig information

Riskfraser

38

Irriterar huden.

11

Mycket brandfarligt.

Källor till informationen i underlaget för säkerhetsdatabladet

- Registry of Toxic Effects Chemical Substances; RTECS-nr KN5250000
- Plast- och Kemiföretagens skyddsblad nr 311
- Plast- och Kemiföretagens miljöskyddsblad nr 311
- Roth: Wassergefährdenden Stoffe. Ecomed B
- Rippen: Handbuh Umwelt-Chemikalien. Ecomed
- Arbete och Hälsa. Arbetslivsinstitutets vetenskapliga skriftserie; år/nr 1988:31 1998:28 1999:26
- Environmental Hazard Classification. Nordiska Rådet. TemaNord 1997:594
- FFA: Guide för val av kemskyddsmaterial. ASTM-klass = nr: 241
- Svenska Elektriska Kommisionen. Handbok 426 50
- Auer Technikum, Ausgabe 12. Stoff no: 2085
- Environmental properties of chemicals. Finska Miljöministeriet, Research Report 91, 1990 1107
- Risk line, Kemikalieinspektionen.
- Principer och metoder för provtagning och analys av ämnen på listan över hygieniska gränsvärden. A&H 2000:23
- Sigma-Aldrich Chemical Directory 1997
- Council Directive 76/548/EEC - last ATP no: 29
- Acros Organics 98/99 Catalogue no: 17704
- Accord Européen Relatif au Transport International des Marchandises Dangereuses par Route (ADR)
- IMO: International Maritime Dangerous Goods-code (IMDG)

- The Nordic Substance Database
- The Merck Chemical Database. Chemdat. 101843
- IUCLID; The International Uniform Chemical Database, year 2000 edition
- Krister Forsberg, S.Z. Mansdorf, Quick Selection Guide to Chemical Protective Clothing, IV, Wiley Interscience, 2003 241
- Alfa Aesar, Catalog no : 41839
- Bretherick's Handbook of Reactive Chemical Hazards, 6:ed. nr: 2011
- European Union Risk Assessment Report vol 19 EUROPEAN COMMISSION 2002